

Meesterschapsteam Geschiedenis

Verslag werkzaamheden 2019-2020

Het Meesterschapsteam Geschiedenis richt zich op het ontwikkelen en verspreiden van geschieddidactische kennis en wordt gecoördineerd door prof. dr. Carla van Boxtel van de Universiteit van Amsterdam (hoogleraar Vakdidactiek, in het bijzonder geschiedenisonderwijs) in samenwerking met dr. Chiel van den Akker van de Vrije Universiteit en dr. Susan Hogervorst van de Open Universiteit. In 2019-2020 heeft het Meesterschapsteam Geschiedenis de volgende activiteiten ondernomen en producten gerealiseerd.

ONTWIKKELEN VAN VAKDIDACTISCHE KENNIS

Dudoc Alfa promovendi: Op dit moment zijn er vier Dudoc Alfa promovendi die geschieddidactisch onderzoek doen: Uddhava Rozendal, Marc Kropman, Johan van Driel en Maartje van der Eem. Daarnaast zijn er twee promovendi met een NWO promotiebeurs voor leraren die aansluiten bij de scholings- en intervisieactiviteiten binnen Dudoc Alfa. Carla van Boxtel begeleidt deze promovendi als promotor. Dudoc Alfa promovenda Tessa de Leur heeft op 5 november 2019 haar proefschrift “‘Just imagine...’ Exploring externalized learner-generated images of the past in secondary history education’ verdedigd.

Onderzoek: In hun onderzoek richtten de leden van het meesterschapsteam zich onder andere op het leren en onderwijzen van historisch redeneren, historisch besef en het gebruik van ooggetuigenverslagen in educatieve contexten. Dit onderzoek resulteerde in diverse presentaties en publicaties (zie het overzicht hieronder).

Bijdrage aan NRO onderzoeksagenda voor Vakdidactisch onderzoek. Carla van Boxtel levert een bijdrage aan het schrijven van een onderzoeksagenda onder leiding van NRO (Nationaal Regieorgaan Onderwijswetenschappen).

UITWISSELEN EN VERSPREIDEN VAN VAKDIDACTISCHE KENNIS

Organisatie netwerkbijeenkomsten (4 per jaar) Nederlands-Vlaamse Onderzoeksgroep Geschiedenisonderwijs. Op deze bijeenkomsten worden conceptartikelen, onderzoeksinstrumenten en onderzoeksaanvragen besproken en zijn ook geregeld onderzoekers uit het buitenland te gast die een presentatie geven. Het netwerk kent ruim 30 leden. Afgelopen jaar zijn er bijeenkomsten geweest waarin onder andere aandacht is besteed aan oral history, multiperspectiviteit en de aanpassing van het geschiedeniscurriculum.

Bijdrage aan curriculumherziening (Curriculum.nu). Carla van Boxtel is sinds voorjaar 2020 voorzitter van de werkgroep Uitwerking Historisch Referentiekader, die in opdracht van SLO een voorstel doet voor de uitwerking van deze referentiekaders (genoemd in de voorstellen van Curriculum.nu). Deze werkgroep komt met een voorstel voor een nieuw referentiekader (nu het kader van tien tijdvakken en kenmerkende aspecten) dat aansluit bij de voorstellen van Curriculum.nu, het nieuw te ontwikkelen geografisch referentiekader en de herziene Canon, en dat voortbouwt op een verkenning van het Landelijk Expertisecentrum Mens- en Maatschappijvakken die een enquête hield onder leerkrachten, geschiedenisleraren en lerarenopleiders.

Masterclass en symposium: Het jaarlijkse symposium in juni en de geplande masterclass over de didactiek van geschiedenis onderwijzen voor beginnende docenten aan opleidingen geschiedenis is

in verband met de maatregelen met Covid-19 omgezet naar online bijeenkomsten. Zie hieronder bijplannen voor het jaar 2020-2021.

Themanummer over vakdidactisch onderzoek in Kleio. In september 2019 verscheen Kleio 5, een themanummer van het tijdschrift voor geschiedenisdocenten, met daarin onder andere bijdragen van Dudoc Alfa onderzoekers Tessa de Leur en Marc Kropman en van Carla van Boxtel. Carla van Boxtel initieerde en redigeerde dit themanummer samen met Tim Huijgen (RUG). Het nummer is in een grotere oplage gedrukt en verspreid op lerarenopleidingen.

Bijdragen aan Publieksmiddag Onderzoek ontmoet onderwijs. Talen, cultuur en geschiedenis op school. Het meesterschapsteam Geschiedenis leverde een bijdrage aan de sessie 'Redeneren, contextualiseren en multiperspectiviteit' en aan de sessie 'Oordeelvermogen'. Beide sessies werden georganiseerd in samenwerking met het Meesterschapsteam Nederlands. Dudoc Alfa promovendi Marc Kropman en Tessa de Leur gaven elk een les op basis van hun onderzoek.

PLANNEN VOOR 2020-2021

- Webinar over geschiedtheorie voor promovendi die onderzoek doen naar het leren en onderwijzen van geschiedenis
- Online masterclass geschiedenisdidactiek voor beginnend docenten aan opleidingen geschiedenis
- Expertmeeting met historici t.b.v. ontwikkeling nieuw historisch referentiekader
- Online lezingenreeks voor lerarenopleiders geschiedenis over actuele onderwerpen in de vakdidactiek

PUBLICATIES EN PRESENTATIES

Publicaties

Hogervorst, S. (2020). The era of the user. Testimonies in the digital age. *Rethinking history*. DOI 10.1080/13642529.2020.1757333.

Hogervorst, S., & Ribbens, K. (2020). Herdenken is nadenken in de nieuwe vaste tentoonstelling in Nationaal Monument Kamp Vught: 32.000 verhalen en zeven seizoenen. *Tijdschrift voor Geschiedenis* 133(1), 105-111. DOI: <https://doi.org/10.5117/TVGESCH2020.1.007.HOGE>.

Hogervorst, S. (2020). KZ-Überlebende als Zeuginnen. Der Fall Strippel und die Rolle der Frauen von Vught und Ravensbrück in der Strafverfolgung (1945 –1980). In A. Bessmann & R. Moeller (Eds.). *Alliierte Prozesse und NS-Verbrechen. Beiträge zur Geschichte der nationalsozialistischen Verfolgung in Norddeutschland*, Band 19 (pp 109-119). Edition Temmen, Bremen.

Hogervorst, S. (2019). Digital survival: Online testimonies and public memory. In N. Adler, R. Ensel & M. Wintle (Eds.). *Narratives of war: Remembering and Chronicling Battle in Twentieth-Century Europe* (pp. 180-189). London: Routledge.

Hogervorst, S. (2019). Oral history en geschiedenisonderwijs: Stand van zaken en nieuwe mogelijkheden. *Tijdschrift voor Geschiedenis* 131 (4), 631-635.

Hogervorst, S. (2019). "Echte oorlogsgeschiedenis": Video-interviews als lesmateriaal in een veranderende herinneringscultuur', *Tijdschrift voor Geschiedenis* 131 (4) 647-651.

Hogervorst, S. (2019, oktober). Ooggetuigen en digitale technologie. *Impact magazine*. ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld, 33-36.

- Hogervorst, S. (2019). 'Ein wahrhaft passender historischer Ort'. De replica van Hitlers werkkamer en het probleem van 'authenticiteit', LOCUS (2019) <https://locus.ou.nl/locus-dossier-culturele-plaatsen/de-replica-van-hitlers-bunker/>.
- Bartelds, H., Savenije, & van Boxtel, C. (2020). Students' and teachers' beliefs about historical empathy in secondary history education. *Theory and Research in Social Education*. <https://doi.org/10.1080/00933104.2020.1808131>
- Béneker, T., van Boxtel, C., de Leur, T., Smits, Blankman & de Groot-Reuvekamp (2020). *Geografische en historisch besef ontwikkelen op de basisschool. Een literatuurstudie naar onderzoek over aardrijkskunde- en geschiedenisonderwijs in het primair onderwijs*. Reviewstudie in opdracht van NRO / Inspectie.
- De Groot-Reuvekamp, M., Ros, A., & Van Boxtel, C. (2019). "Everything was black and white . . ." Primary school pupils' naive reasoning while situating historical phenomena in time. *Education 3-13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 47, 1, 18-33. <http://dx.doi.org/10.1080/03004279.2017.1385642>
- De Leur, T., van Boxtel, C., & Wilschut, A. (2020). 'When I'm drawing I see pictures in my head'. *European Journal of Psychology of Education*, 35, 155-175. <https://doi.org/10.1007/s10212-019-00419-7>
- Gestsdóttir, S.M., van Drie, J., & van Boxtel, C. (2019). Teaching historical thinking and reasoning in upper secondary schools in Iceland: results of an observational study. *Nordidactica. Journal of Humanities and Social Science Education*, 2, 90-113. urn:nbn:se:kau:diva-73115 <http://kau.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1342406&dswid=1599>
- Kropman, M.C.M., van Boxtel, C., & van Drie, J. (2020). Narratives and multiperspectivity in Dutch secondary school history textbooks. *Journal of Educational Media, Memory and Society*, 12(1), 1-23.
- Schep, M., Braumann, S., & van Boxtel, C. (2019). 'Jij & de Gouden Eeuw': een brede evaluatie van museumleren. *Cultuur + Educatie*, 52, 18, 83-103.
- Van Boxtel, C.A.M., Van Drie, J.P. & Stoel, G.L. (2020). Improving Teachers' Proficiency in Teaching Historical Thinking. In C.W. Berg, & T.M. Christou (Eds.), *The Palgrave Handbook of History and Social Studies Education* (pp. 97 – 117). Palgrave Macmillan, Switzerland
- Van Boxtel, C., & Van Drie, J. (2019). Historisch denken en redeneren onderwijzen. *Kleio* 5, 26-29.
- Van den Akker, C. (2020). *The Modern Idea of History and its Value. An Introduction*. Amsterdam: AUP.

Presentaties

- Van den Akker, C. (2019). Waardeoordelen en de geschiedenis(les). Presentatie op de Publieksmiddag 'Onderzoek ontmoet onderwijs. Talen, cultuur en geschiedenis op school', Vleuten, 12 December.
- Van Boxtel, C. (2019). Redeneren, contextualiseren en multiperspectiviteit. Presentatie op de Publieksmiddag 'Onderzoek ontmoet onderwijs. Talen, cultuur en geschiedenis op school', Vleuten, 12 December.

Van Boxtel, C. (2019). Introduction to Research seminar 'Enhancing historical reasoning: measuring and developing students' epistemological understanding. 9th and 10th of September, Amsterdam, The Netherlands.

Redactie wetenschappelijke tijdschriften

Carla van Boxtel is lid van de editorial board van *Journal of the Learning Sciences*, *History Education Research Journal* en *Theory and Research in Social Education*.